

Epistolele scrise de Pavel în temniță

LECȚIA
CINCI

PAVEL ȘI FILIPENII

THIRD MILLENNIUM
MINISTRIES

Biblical Education. For the World. For Free.

Pentru materiale video, suporturi de curs și alte resurse, vizitați Third Millennium Ministries la adresa thirdmill.org.

© 2012 Third Millennium Ministries

Toate drepturile rezervate. Fără permisiunea scrisă a editurii Third Millennium Ministries, Inc., P.O. Box 300769, Fern Park, Florida 32730-0769, nicio porțiune din această publicație nu poate fi reprodusă în scopuri comerciale, în nicio formă și prin niciun mijloc, cu excepția unor citate scurte în vederea recenziei, comentariului sau studiului.

Dacă nu există alte precizări, toate citatele biblice sunt din Sfânta Scriptură - Biblia versiunea Dumitru Cornilescu revizuită.

Copyrightul Bibliei Cornilescu © 1924 aparține British and Foreign Bible Society (Societatea Biblică pentru răspândirea Bibliei în Anglia și străinătate).

Copyrightul © 2010 ediției revizuite în limba română aparține Societății Biblice Interconfesionale din România, cu aprobarea British and Foreign Bible Society.

DESPRE THIRD MILLENNIUM MINISTRIES

Înființată în 1997, Third Millennium Ministries este o organizație creștină nonprofit care furnizează **educație biblică gratuită în întreaga lume**. Ca răspuns la nevoia tot mai mare de formare biblică judicioasă a liderilor creștini de pe mapamond, noi creăm o programă de seminar multimedia ușor de folosit, finanțată prin donații, în cinci limbi de mare circulație (engleză, spaniolă, rusă, chineză mandarină și arabă) și o distribuim gratuit celor care au cea mai mare nevoie de ea, mai cu seamă liderilor creștini care nu au acces la educația tradițională sau nu și-o pot permite. Toate lecțiile sunt scrise, concepute și produse intern și sunt similare ca stil și calitate celor de pe History Channel[®]. Această metodă originală și eficientă pentru formarea liderilor creștini s-a dovedit foarte eficace în întreaga lume. Am câștigat Premiul Telly pentru o producție video remarcabilă în domeniul educației și utilizării animației, iar programa noastră este folosită în prezent în peste 150 de țări. Materialele Third Millennium apar sub formă de DVD-uri, materiale tipărite, *streaming* pe internet, transmisie televizată prin satelit și emisiuni de radio și televiziune.

Pentru informații suplimentare despre lucrarea noastră de slujire și pentru a afla cum vă puteți implica, vă rugăm să vizitați <http://thirdmill.org>.

Cuprins

I. Introducere	1
II. Contextul	1
A. Relația	2
B. Suferința din temniță	3
C. Situația din Filipi	5
1. Grijă pentru Pavel	6
2. Problemele bisericii	7
III. Structura și conținutul	9
A. Salutările	9
B. Mulțumirile	9
C. Rugăciunea	10
D. Cuprinsul	10
1. Perseverența lui Pavel	11
2. Îndemnuri la perseverență	12
3. Confirmarea perseverenței	16
E. Salutările de încheiere	16
IV. Aplicarea actuală	17
A. Natura perseverenței	17
1. Definiția	17
2. Necesitatea	18
3. Asigurarea	19
B. Mentalitatea perseverenței	20
1. Smerenia	20
2. Optimismul	22
3. Bucuria	23
C. Slujirea perseverenței	24
V. Concluzie	26

Epistolele scrise de Pavel în temniță

Lecția a cincea

Pavel și filipenii

INTRODUCERE

Când soldații se confruntă cu incertitudinile războiului, se gândesc adesea la moarte. Ei caută modalități de consolare pentru ei înșiși și pentru cei dragi de acasă. De multe ori, ei scriu scrisori cu mulțumiri și sfaturi, încurajându-i pe cei dragi să meargă mai departe cu curaj și să trăiască în așa fel încât să le facă cinste.

Ei bine, epistola lui Pavel către filipeni se aseamănă din multe puncte de vedere cu o scrisoare trimisă acasă de un soldat care își așteaptă moartea. Pavel a scris Filipeni într-o perioadă de mare suferință, când se întreba dacă nu cumva va fi ucis în curând. Și a scris oamenilor pe care îi iubea. Așadar, cuvintele adresate creștinilor din Filipi erau scrise cu inima grea, dar în același timp erau pline de grijă, erau triste, dar ofereau și mângâiere, erau pline de apreciere, dar și dulci-amare. Din punctul lui de vedere, acestea puteau fi foarte bine ultimele sale sfaturi și mulțumiri din inimă pentru prietenii săi credincioși.

Aceasta este lecția a cincea din ciclul *Epistolele scrise de Pavel în temniță*. Am numit-o „Pavel și filipenii” deoarece vom studia scrisoarea lui Pavel către biserica din Filipi. Pavel a scris această scrisoare pentru a-i încuraja pe filipeni, care erau îngrijorați din pricina suferințelor prin care trecea el. Întrucât considera că e posibil să moară curând, a scris o scrisoare plină de speranță și încurajare pentru vremurile de persecuție și necaz prin care treceau el și filipenii.

Vom împărți studiul despre Pavel și filipeni în trei părți: mai întâi, vom studia contextul scrisorii adresate de Pavel filipenilor; apoi vom analiza îndeaproape structura și conținutul epistolei; și, în al treilea rând, vom studia aplicabilitatea în zilele noastre a acestei scrisori. Să începem cu analiza contextului scrisorii.

CONTEXTUL

Așa cum am spus pe parcursul acestui ciclu, întotdeauna este important să știm câte ceva din circumstanțele lui Pavel și ale celor cărora le-a scris. Cunoașterea acestor detalii ne ajută să ne orientăm corect cu privire la mesajul lui Pavel și să-l primim așa cum a intenționat el să fie primit.

Așadar, când examinăm epistola către filipeni, trebuie să punem întrebări de genul: Cine erau filipenii? Ce se întâmpla în viața lor și în viața lui Pavel? Și de ce le-a scris Pavel? Răspunsurile la astfel de întrebări ne vor ajuta să înțelegem învățătura autorizată a lui Pavel din această scrisoare și să o aplicăm în viața noastră.

La cercetarea contextului epistolei lui Pavel către filipeni, ne vom concentra atenția pe trei lucruri: în primul rând, vom vedea relația lui Pavel cu filipenii; în al doilea rând, vom menționa câteva detalii ale suferinței lui Pavel din închisoare; și, în al treilea

rând, vom studia situația din Filipi din momentul în care le-a scris Pavel. Să începem prin a vedea ce relație exista între Pavel și biserica din Filipi.

RELAȚIA

Filipi era o cetate importantă din provincia romană Macedonia, zonă care se află astăzi în Grecia. Se întindea de-a lungul drumului principal numit Via Egnatia, ce lega Roma de provinciile răsăritene ale imperiului, și avea un statut special în raport cu Roma, așa încât se bucura de aceleași drepturi ca și coloniile romane din Italia, iar locuitorii ei aveau chiar cetățenie romană.

Pavel înființase biserica din Filipi în timpul celei de-a doua călătorii misionare, cam prin anul 49 sau 50 d.H. Înainte de a ajunge în Filipi, el slujise în Asia, însă a primit o viziune cu un om care îl implora să ducă evanghelia în Macedonia. Drept răspuns la această viziune, Pavel a plecat cu corabia spre Macedonia, debarcând la Neapole, dar pornind repede spre Filipi, aflat la aproximativ 15 km nord-vest de Neapole.

Multe dintre activitățile lui Pavel din Filipi sunt relatate în Fapte 16:12-40. De exemplu, în Filipi a câștigat primul convertit din Europa, pe neguțătoarea Lidia. În Filipi a fost întemnițat pentru exorcizarea unui demon dintr-o tânără sclavă. Tot aici și-a declarat credința în Hristos și binecunoscutul temnicer filipean, mișcat de compasiunea pe care i-o arătase Pavel.

Lucrarea de slujire a lui Pavel în Filipi a avut un succes așa de mare încât, chiar și după ce a plecat de la ei, creștinii filipeni l-au susținut trimițându-i daruri financiare cu diferite ocazii, când era strâmtorat financiar. Ascultați pasajul din Filipeni 4:15-16, unde Pavel a scris despre generozitatea lor:

... când am plecat din Macedonia, nicio biserică n-a avut legătură cu mine în ce privește „darea“ și „primirea“ afară de voi. Căci mi-ați trimis în Tesalonic, o dată, și chiar de două ori, ceva pentru nevoile mele (Filipeni 4:15-16).

Biserica din Filipi îl iubea pe Pavel și îl ajuta în mod regulat prin daruri financiare.

Conform pasajului din Filipeni 4:10, 18, filipenii i-au trimis un dar nu cu mult înainte de perioada în care le-a scris epistola. Iată cuvintele lui Pavel:

Am avut o mare bucurie în Domnul, că, în sfârșit, ați putut să vă înnoiți iarăși simțămintele voastre față de mine. Vă gândeați voi la așa ceva, dar vă lipsea prilejul ... Am de toate și sunt în belșug. Sunt bogat de când am primit prin Epafrodit ce mi-ați trimis (Filipeni 4:10, 18).

Deși existau câțiva credincioși filipeni care păreau să se bucure de siguranță financiară, biserica în ansamblu era deosebit de săracă, așa că nu putea să-l ajute întotdeauna pe Pavel din punct de vedere financiar. Când aveau ocazia însă, îi dăruiau cu generozitate.

Și, la fel cum filipenii îl iubeau pe Pavel, și el avea o afecțiune puternică pentru ei. El îi iubea pentru devotamentul lor față de Domnul și pentru că îi fuseseră parteneri în

slujirea evangheliei. Îi erau prieteni apropiați, oameni de a căror părtășie se bucura și a căror prezență îi lipsea. Iată cum le-a vorbit în Filipeni 1:4-8:

În toate rugăciunile mele mă rog pentru voi toți, cu bucurie, pentru partea pe care o luați la Evanghelie, din cea dintâi zi până acum ... vă port în inima mea ... vă iubesc pe toți cu o dragoste nespusă, în Isus Hristos (Filipeni 1:4-8).

De fapt, în Filipeni 2:12 și 4:1, Pavel i-a numit pe filipeni „preaiubiți,” folosind cuvântul grecesc *agapētos*. *Agapētos* este termenul pe care îl folosea de obicei pentru a-și descrie cei mai apropiați colaboratori și prietenii dragi, cum erau Tihic, Epafra, Filimon, Onisim și Luca. Dragostea lui pentru biserica din Filipi pare să fie fost mai aparte și mai specifică decât dragostea pentru multe alte biserici și se manifesta nu numai prin sentimentele de apartenență și familiaritate, ci și printr-o continuă prietenie vibrantă.

Acest lucru nu ar trebui să ne surprindă; în fond, nu este greu să ne imaginăm că Pavel ar fi avut o legătură strânsă cu Lidia, gazda sa, ori cu temnicerul, a cărui viață o salvase, ori poate chiar și cu tânăra sclavă pe care o salvase de demonul care o posedea. În orice caz, el ajunsese să-i iubească pe credincioșii din Filipi, iar ei nutreau aceleași sentimente pentru el.

După ce am văzut relația plină de grijă și susținere dintre Pavel și filipeni, ar trebui să ne îndreptăm atenția către detaliile suferinței apostolului în temniță. Prin ce trecea Pavel în perioada în care le-a scris filipenilor?

SUFERINȚA DIN TEMNIȚĂ

De-a lungul îndelungatei sale slujiri, de multe ori Pavel a suferit foarte mult. A fost biciuit în mod repetat, bătut cu nuiiele și vânat de asasini. A fost întemnițat de multe ori și o dată a fost chiar împrôșcat cu pietre și lăsat să moară. Și nu întotdeauna a suportat bine aceste greutăți. Uneori a fost deprimat, chiar disperat. De exemplu, în timpul celei de-a treia călătorii misionare, a scris următoarele cuvinte în 2 Corinteni 1:8:

În adevăr, fraților, nu voim să vă lăsăm în necunoștință despre necazul care ne-a lovit în Asia, de care am fost apăsați peste măsură de mult, mai presus de puterile noastre, așa că nici nu mai trăgem nădejde de viață (2 Corinteni 1:8).

Aici, el a arătat că se simțea învins, că pentru o vreme își pierduse speranța din pricina situațiilor și circumstanțelor teribile prin care trecuse.

Pavel știa că viața nu este niciodată cu adevărat lipsită de speranță, că Dumnezeu poate să ne scoată din orice necaz. Dar era totuși om și avea slăbiciuni la fel ca noi. Iar adevărul este că uneori a cunoaște și a avea încredere în suveranitatea lui Dumnezeu nu este îndeajuns pentru a ne păzi de disperare. Chiar și Pavel s-a zbatut. Chiar și Pavel a vrut să renunțe. Chiar și Pavel s-a simțit părăsit.

Citind detaliile epistolei sale către filipeni, se pare că se lupta cu astfel de sentimente chiar în momentul când a scris acestei biserici pe care o iubea așa de mult.

Teologia sa îl ancora în adevăr, îl încuraja că Dumnezeu lucrează spre bine, chiar și prin suferință, însă inima îi era încă grea și mâhnirea profundă.

În scrisoarea pe care a scris-o filipenilor, el nu a dezvăluit toate problemele care îi apăsau sufletul, însă a vorbit despre câteva dintre ele și a dezvăluit impactul însumat pe care îl aveau toate necazurile asupra stării sale sufletești. De pildă, a vorbit frecvent despre moarte ca o binevenită ușurare a suferinței. De exemplu, în Filipeni 3:10 a scris următoarele cuvinte:

Și să-L cunosc pe El și puterea învierii Lui, și părtășia suferințelor Lui, și să mă fac asemenea cu moartea Lui (Filipeni 3:10).

În acest verset, Pavel a dezvăluit că suferința sa era așa de mare, încât cea mai bună nădejde de scăpare era moartea; și și-a văzut suferința din acel moment ca mijloc care va duce la moartea sa.

În Filipeni 1:20, și-a explicat perspectiva astfel:

Mă aștept și nădăjduiesc cu tărie că nu voi fi dat de rușine cu nimic; ci că acum, ca totdeauna, Hristos va fi proslăvit cu îndrăzneală în trupul meu, fie prin viața mea, fie prin moartea mea (Filipeni 1:20).

Lui Pavel îi lipsea curajul în acel moment, însă spera că îl va căpăta înainte de a fi supus la încercare. Preocuparea sa era să-L cinstească pe Hristos — fie trecând încercarea cu eleganță, fie murind cu demnitate și hotărâre, fără a-și abandona mărturisirea de credință.

Imediat după aceasta, el și-a exprimat dorința de a muri prin următoarele cuvinte:

Căci pentru mine a trăi este Hristos, și a muri este un câștig. Dar, dacă trebuie să mai trăiesc în trup, face să trăiesc ... Sunt strâns din două părți: aș dori să mă mut și să fiu împreună cu Hristos, căci ar fi cu mult mai bine; dar, pentru voi, este mai de trebuință să rămân în trup (Filipeni 1:21-23).

În momentul scrierii acestor cuvinte, Pavel dorea să moară. Dar de obicei dorea să trăiască și să predice — să ducă evanghelia în locuri și la oameni noi, să aducă lumii mântuirea.

În împrejurări normale, creștinii nu ar trebui să-și dorească moartea. Da, când vom muri vom fi cu Domnul și ar trebui să așteptăm cu nerăbdare acest lucru, însă nu într-atât încât să îmbrățișăm moartea ca pe o prietenă. Am fost creați pentru viață și Scriptura ne învață că moartea este un blestem. Chiar Pavel a numit moartea „vrăjmaș” în 1 Corinteni 15:26. Însă în acel moment din viața sa situația era atât de apăsătoare, încât avantajele pe care le-ar fi avut dacă ar fi fost cu Hristos depășeau atât dorința sa de a-și continua lucrarea de slujire, cât și ura sa față de moarte.

Dar Pavel nu și-a sugerat doar implicit starea sufletească neliniștită prin dorința de a muri, ci a afirmat-o și explicit în câteva locuri. De exemplu, în Filipeni 2:27-28, el a vorbit despre recuperarea lui Epafrodit după boală cu aceste cuvinte:

Ce-i drept, [Epafrodit] a fost bolnav și foarte aproape de moarte, dar Dumnezeu a avut milă de el. Și nu numai de el, ci și de mine, ca să n-am întristare peste întristare. L-am trimis, dar, cu atât mai în grabă, ca să-l vedeți și să vă bucurați iarăși și să fiu și eu mai puțin mâhnit (Filipeni 2:27-28).

Moartea lui Epafrodit ar fi adăugat și mai multă tristețe la întristarea pe care o simțea deja Pavel. Și, cu toate că întoarcerea lui Epafrodit la Filipi ar fi micșorat neliniștea lui Pavel, nu ar fi îndepărtat-o.

Probabil că cea mai bună explicație pentru tristețea și neliniștea lui Pavel și pentru afirmațiile sale privitoare la moarte este aceea că, în acel moment, viața lui se afla în primejdie. Așa cum am văzut într-o lecție anterioară, este posibil ca el să fie scris această scrisoare din Roma sau din Cezareea Maritimă. Dacă a scris din Roma, este posibil să se fi așteptat ca cezarul să-l condamne. Iar dacă a scris din Cezareea Maritimă, poate a fost îngrijorat din pricina planului evreilor de a-l asasina. Însă, oricare ar fi fost amenințarea iminentă, se pare că Pavel contempla posibilitatea reală de a muri curând.

De exemplu, în Filipeni 1:20, el scria plin de nădejde: „Hristos va fi proslăvit cu îndrăzneală în trupul meu, fie prin viața mea, fie prin moartea mea.“ Și în 1:20 a indicat că ar putea alege dacă să moară, scriind: „Dar, dacă trebuie să mai trăiesc în trup, face să trăiesc; și nu știu ce trebuie să aleg.“ În 2:17 el a vorbit despre posibilitatea de a fi „turnat ca o jertfă de băutură.“ Și în 3:10 a sugerat că părtășia lui actuală la suferințele lui Hristos ar putea foarte bine să facă ca Pavel să devină „asemenea cu moartea Lui.“

Pavel nu era însă absolut convins că va muri. În alte locuri din scrisoare, el și-a exprimat speranța că va supraviețui. De exemplu, în Filipeni 1:25 a scris: „Și știu că voi rămâne,“ arătând că se aștepta să trăiască pentru a continua să slujească filipenilor.

Pavel nu era absolut sigur ce urma să i se întâmple. Pe de o parte, știa că moartea e o posibilitate reală, așa că a încercat să-și pregătească prietenii din Filipi pentru ce era mai rău. Pe de altă parte, avea o oarecare nădejde că va supraviețui, așa că i-a încurajat să spere ce e mai bine. Însă, orice i-ar fi rezervat viitorul, în momentul scrierii scrisorii suferea foarte mult, așa că avea de furcă cu mâhnirea și temerile.

După ce am văzut relația lui Pavel cu filipenii și suferința sa din închisoare, ar trebui să explorăm situația care exista în Filipi în momentul în care Pavel le-a scris scrisoarea. Cu ce se confruntau de era nevoie de atenția și îndemnul lui Pavel?

SITUAȚIA DIN FILIPI

Pavel s-a adresat multor situații din biserica din Filipi, însă ne vom axa doar pe două probleme: grija bisericii din Filipi pentru Pavel și problemele interne și externe care existau în biserică. Să începem prin a menționa grija filipenilor pentru Pavel.

Grija pentru Pavel

În ansamblu, biserica din Filipi avea o relație puternică și plină de dragoste cu apostolul Pavel. Iar când au auzit despre suferințele lui din temniță, au fost consternați și îngrijorați pentru el. Prin urmare, imediat ce au putut, și-au dovedit grija trimițând un dar care să-i împlinească nevoile pământești și trimițându-l pe Epafrodit să-i ducă darul și să-i slujească în închisoare.

Pavel a menționat acest dar în Filipeni 4:18, scriind aceste cuvinte de mulțumire:

Am de toate și sunt în belșug. Sunt bogat de când am primit prin Epafrodit ce mi-ați trimis ... un miros de bună mireasmă, o jertfă bine primită și plăcută lui Dumnezeu (Filipeni 4:18).

Așa cum am menționat, filipenii nu erau bogați, așa că acest dar era un sacrificiu semnificativ din partea lor. Ei l-au trimis însă din inimă fiindcă erau așa de îngrijorați pentru bunăstarea lui Pavel. Așa cum citim în Filipeni 2:25, biserica din Filipi l-a trimis și pe Epafrodit ca să-i slujească lui Pavel în temniță. Iată cuvintele lui Pavel din acel pasaj:

Am socotit de trebuință să vă trimit pe Epafrodit ... trimisul și slujitorul vostru pentru nevoile mele (Filipeni 2:25).

Se pare că Epafrodit i-a mai dus lui Pavel și vești cu privire la temerile filipenilor că era persecutat de alți credincioși și că asupra capului său atârna amenințarea cu moartea. În scrisoare, Pavel a confirmat că filipenii înțeleseseră bine situația în care se afla și și-a exprimat aprecierea pentru grija lor.

De pildă, în Filipeni 1:15-17, a recunoscut că anumiți predicatori ai evangheliei îi făceau necazuri. El și-a descris situația prin următoarele cuvinte:

Unii, este adevărat, propovăduiesc pe Hristos din pizmă și din duh de ceartă ... din duh de ceartă vestesc pe Hristos nu cu gând curat, ci ca să mai adauge un necaz la lanțurile mele (Filipeni 1:15-17).

De fapt, unul din motivele pentru care Pavel era atât de întristat era acela că așa de puțini dintre credincioșii din jurul său, inclusiv liderii creștini, își dedicau cu adevărat inima în slujba evangheliei. Iată cuvintele lui în această privință din Filipeni 2:21:

Ce-i drept, toți umblă după foloasele lor, și nu după ale lui Isus Hristos (Filipeni 2:21).

Pe scurt, grija filipenilor față de Pavel era justificată în acel moment. Problemele lui erau mari și sprijinul era mic.

Filipenii însă nu erau îngrijorați doar de faptul că Pavel suferea. Erau îngrijorați și că s-ar putea să moară, fie prin asasinare, fie prin execuție publică. Și aceste temeri erau justificate. După cum am văzut în lecțiile anterioare, evreii încercaseră să-l asasineze nu doar o dată, iar infrațiunea de care era acuzat se pedepsea cu moartea. Astfel, din grija

profundă pentru apostol, filipenii s-au dedicat rugăciunii pentru el. Pavel le-a mulțumit pentru rugăciunile lor în Filipeni 1:19-20, prin următoarele cuvinte de încurajare:

Căci știu că lucrul acesta se va întoarce spre mântuirea mea prin rugăciunile voastre și prin ajutorul Duhului lui Isus Hristos. Mă aștept și nădăjduiesc cu tărie că ... Hristos va fi proslăvit cu îndrăzneală în trupul meu, fie prin viața mea, fie prin moartea mea (Filipeni 1:19-20).

El era recunoscător pentru rugăciunile filipenilor și i-a asigurat că până și moartea era o formă binevenită de eliberare din suferința sa.

După ce am văzut grija filipenilor pentru bunăstarea lui Pavel, ar trebui să examinăm câteva dintre problemele bisericii de acolo, care izvorau din diverse surse.

Problemele bisericii

Biserica din Filipi s-a confruntat cu cel puțin trei tipuri de probleme: în primul rând, se pare că erau persecutați din afara bisericii; în al doilea rând, erau amenințați de posibilitatea învățaturii false similare celei infiltrate în alte biserici; și, în al treilea rând, au avut de furcă cu conflicte între membrii bisericii. Pavel a menționat persecuția prin care treceau în Filipeni 1:27-30, scriind următoarele cuvinte:

... să aud despre voi că rămâneți tari în același duh și că luptați cu un suflet pentru credința Evangheliei, fără să vă lăsați înpăimântați de potrivnici ... Căci, cu privire la Hristos, vouă vi s-a dat harul ... să și pătimiți pentru El și să și duceți, cum și faceți, aceeași luptă pe care ați văzut-o la mine și pe care auziți că o duc și acum (Filipeni 1:27-30).

Cu câțiva ani înainte, chiar după ce înființase biserica din Filipi, Pavel s-a confruntat cu o mare împotrivire din partea evreilor din cetatea macedoneană vecină, Tesalonic. După cum citim în Fapte 17:5-13, acești evrei mâniași i-au acuzat pe Pavel și pe ceilalți credincioși că ar fi încălcat legea romană. Drept care, Pavel a fost obligat să fugă din oraș noaptea, pentru a evita continuarea persecuției de către evrei, precum și arestarea sa de către guvernul civil. Acești evrei tesaloniceni erau atât de zeloși, încât l-au urmărit pe Pavel până în Berea. Așa că este normal să credem că aceiași evrei, sau alții ca ei, au făcut neazuri și bisericii din Filipi și poate că au ridicat și conducerea locală împotriva bisericii. Dar, oricare ar fi fost natura persecuției din Filipi, este clar cel puțin că biserica suferea într-adevăr din pricina necredincioșilor.

O a doua problemă cu care se confrunta biserica filipeană era amenințarea învățăturilor false. Se pare că învățăturile false nu o influențaseră încă prea mult, din moment ce Pavel nu a atacat această problemă direct. Însă el i-a pregătit pe filipeni pentru a respinge orice învățătură falsă ce putea ajunge în orașul lor. Iată cuvintele lui Pavel cu privire la tăierea împrejur din Filipeni 3:1-3:

Mie nu-mi este greu să vă scriu mereu aceleași lucruri, iar vouă vă este de folos. Păziți-vă de câinii aceia; păziți-vă de lucrătorii aceia răi; păziți-vă de scrijeliții aceia! Căci cei tăiați împrejur suntem noi (Filipeni 3:1-3).

El era îngrijorat că învățătorii falși, care susțineau în mod abuziv tăierea împrejur, ar fi putut tulbura biserica din Filipi. El a mai condamnat învățătura falsă și în Filipeni 3:18-19:

Sunt mulți care se poartă că vrăjmași ai crucii lui Hristos. Sfârșitul lor va fi pierzarea. Dumnezeu lor este pântecele, și slava lor este în rușinea lor, și se gândesc la lucrurile de pe pământ (Filipeni 3:18-19).

Limbajul lui Pavel de aici ar putea face referire la orice învățături false, inclusiv ascetismul alimentar și folosirea necorespunzătoare a legilor vechi-testamentare cu privire la alimentație.

Aceste tipuri de învățături false puteau proveni din două surse. Pe de o parte, e posibil că Pavel să fie fost îngrijorat din pricina ereziilor care amenințaseră bisericile din Colose și celelalte cetăți din valea Licus.

După cum am menționat într-o lecție anterioară, aceste învățături false din valea Licus îmbinau învățăturile creștine cu elemente din filozofia greacă, cu ascetismul și denaturări ale legii evreiești. De exemplu, Pavel a asociat în mod specific această învățătură falsă atât cu o folosire abuzivă a circumciziei, în Coloseni 2:11-12, cât și cu ascetismul alimentar, în Coloseni 2:20-23.

Pe de altă parte, e posibil ca el să fi fost îngrijorat cu privire la iudaizatorii creștini din Ierusalim, cum erau cei împotriva cărora scrise cu mult timp în urmă, în Galateni 2:11-21, și mai recent în Romani 4:9-17. Este posibil să fi intrat în conflict cu ei și în timpul călătoriei la Ierusalim, care a avusese ca urmare întemnițarea sa. La fel ca învățătorii falși din valea Licus, și iudaizatorii abuzau de tăierea împrejur și de regimul alimentar, forțându-i pe credincioșii neevrei să adere la forme învechite de respectare a legii Vechiului Testament.

În cele din urmă, pe lângă problemele cu persecuția și învățătura falsă, filipenii au avut de furcă cu conflicte între credincioșii din biserică. Pavel a vorbit despre aceste conflicte la modul general în Filipeni 2:1-3, prin următorul îndemn:

Deci, dacă este vreo îndemnare în Hristos, dacă este vreo mângâiere în dragoste, dacă este vreo legătură a Duhului, dacă este vreo milostivire și vreo îndurare ... aveți o simțire, o dragoste, un suflet și un gând. Nu faceți nimic din duh de ceartă sau din slavă deșartă; ci, în smerenie, fiecare să privească pe altul mai presus de el însuși (Filipeni 2:1-3).

În Filipeni 4:2 el a îndemnat două femei care se pare că nu erau capabile să-și rezolve divergențele, scriind următoarele cuvinte:

Îndemn pe Evodia și îndemn pe Sintichia să fie cu un gând în Domnul (Filipeni 4:2).

Conflictele interne din Filipi nu erau motiv de disciplinare dură, însă totuși subminau, erau neproductive și păcătoase. Conflictul egocentric, lipsit de dragoste, este de neacceptat în biserică. De aceea, Pavel a folosit mult spațiu în scrierea sa pentru a accentua importanța unității și a dragostei în biserică.

După ce am analizat contextul cărții Filipeni, suntem gata să examinăm al doilea subiect: structura și conținutul scrisorii canonice a lui Pavel către biserica din Filipi.

STRUCTURA ȘI CONȚINUTUL

În studiul structurii și conținutului scrisorii lui Pavel către filipeni, vom împărți scrisoarea în șase mari secțiuni: salutările, în 1:1-2; o secțiune cu mulțumiri, în 1:3-8; rugăciunea lui Pavel pentru filipeni, în 1:9-11; cuprinsul scrisorii, în 1:12-4:20; salutările de încheiere ale lui Pavel, în 4:21-23. Să începem cu salutările din versetele 1 și 2.

SALUTĂRILE

Salutările din 1:1-2 îl identifică pe Pavel ca autor principal al scrisorii și afirmă că scrisoarea vine și din partea lui Timotei. Pe parcursul scrisorii, Pavel a făcut tot timpul referire la el însuși la singular, folosind cuvinte precum „eu“ și nu „noi.“ Iar în Filipeni 2:19 și 22 a făcut referire la Timotei la persoana a treia.

Salutările din Filipeni sunt oarecum diferite de cele din majoritatea epistolelor lui Pavel, deoarece nu îi menționează apostolatul. Numai 1 și 2 Tesaloniceni și Filimon mai prezintă această particularitate. Însă toate aceste trei scrisori menționează autoritatea apostolică a lui Pavel în altă parte a epistolei. Numai în Filipeni găsim o întreagă scrisoare în care Pavel nu atrage atenția în mod explicit asupra autorității sale apostolice.

Acest lucru nu înseamnă că scrisorii lui către filipeni îi lipsește autoritatea apostolică, ci este o mărturie a relației sale cu filipenii, a respectului deosebit pe care îl aveau aceștia față de el și a râvnei cu care doreau să-I fie pe plac Domnului. Pavel nu a fost nevoit nici măcar o dată să le amintească de slujba și autoritatea sa.

După salutări, Pavel trece la o secțiune de mulțumiri în 1:3-8. Această trecere de la salutări la mulțumiri este în concordanță cu forma urmată de Pavel în majoritatea scrisorilor canonice, Galateni și Tit fiind singurele excepții.

MULȚUMIREA

Prima parte a mulțumirii lui Pavel, care se găsește în Filipeni 1:3-6, prezintă o mulțumire destul de tipică, vorbind despre bucuria pe care i-au adus-o filipenii lui Pavel și despre așteptările lui cu privire la mântuirea lor definitivă.

Dar versetele din Filipeni 1:7-8 sunt destul de unice, accentuând profunzimea dragostei sale pentru filipeni. Iată-i cuvintele:

Este drept să gândesc astfel despre voi toți, fiindcă vă port în inima mea ... Căci martor îmi este Dumnezeu că vă iubesc pe toți cu o dragoste nespusă, în Isus Hristos (Filipeni 1:7-8).

Aceste versete arată că relația lui Pavel cu filipenii era profund personală și din toată inima.

RUGĂCIUNEA

După mulțumiri, Pavel s-a rugat pentru filipeni în 1:9-11. Această rugăciune este destul de scurtă, însă e plină de afirmații care reflectă lucrurile accentuate de Pavel în întreaga scrisoare.

În esență, Pavel s-a rugat ca filipenii să-și exprime dragostea creștină trăind în așa fel încât să-I aducă cinste lui Dumnezeu. Mai întâi, el s-a rugat ca ei să aibă discernământul necesar pentru a face alegeri corecte. Apoi s-a rugat ca acest discernământ să-i conducă la fapte bune și la perseverența în credință și în fapte până când Se va întoarce Hristos pentru judecată. În cele din urmă, s-a rugat ca filipenii să-I aducă slavă și laudă lui Dumnezeu prin faptele lor bune și prin perseverența lor.

După rugăciune, Pavel a trecut la cuprinsul epistolei, care se găsește în 1:12–4:20. Această secțiune a fost schematizată în diverse feluri de diverși savanți, dar în această lecție schema va urma în principal fluxul logic al încurajărilor și instrucțiunilor lui Pavel către biserica din Filipi.

CUPRINSUL

Când Pavel le-a scris filipenilor, suferea foarte mult și viața lui era în pericol. Prin urmare, era copleșit de necazuri și neliniște. Am putea spune chiar că era disperat. Și în această stare sufletească a scris el credincioșilor din Filipi.

Pavel știa că acestea ar fi putut fi ultimele sale cuvinte către ei, așa încât și-a exprimat sentimentele profunde, spunându-le cât de mult îi iubește și cât de recunoscător este pentru prietenia și slujirea lor. El le-a mai spus și niște ultime cuvinte de înțelepciune, învățându-i să facă față necazurilor în așa fel încât să-I facă cinste lui Dumnezeu.

Ținând cont de această perspectivă globală a cărții Filipeni, putem discerne următoarea ordine a gândurilor sale din cuprinsul acestei scrisori: în primul rând, o descriere a perseverenței lui Pavel în temniță, în 1:12-26; în al doilea rând, îndemnul pe care le-a dat filipenilor să persevereze, în 1:27–4:9; și, în al treilea rând, afirmarea perseverenței filipenilor, în 4:10-20. Vom analiza îndeaproape fiecare dintre aceste secțiuni, începând cu perseverența lui Pavel în temniță din 1:12-26.

Perseverența lui Pavel

Paul nu a perseverat în temniță prin negarea suferinței sau prin acceptarea ei, ci găsind motive pentru a fi plin de bucurie în ciuda ei. El și-a făcut timp să explice și să-și apere bucuria pentru a-i încuraja pe filipeni să nu se mai îngrijoreze pentru el. Le aprecia grija, dar nu voia să fie necăjiți din cauza împrejurărilor în care se afla.

În această secțiune a scrisorii, s-a concentrat pe trei surse ale bucuriei pe care a găsit-o în mijlocul întristării: succesul lucrării sale de slujire curente, în versetele 12-18a; speranța într-o eliberare viitoare, în versetele 18b-21; și anticiparea unei slujiri viitoare, în versetele 22-26. El a explicat că, axându-se pe aceste lucruri bune, putea să îndure mai bine greutățile prin care trecea.

De pildă, în versetele 12-18a a explicat că, deși suferea în temniță, era fericit că lucrarea sa de slujire continua să înflorească. Iată relatarea sa din Filipeni 1:17-18:

Cei dintâi, din duh de ceartă vestesc pe Hristos nu cu gând curat, ci ca să mai adauge un necaz la lanțurile mele. Ce ne pasă? Oricum, fie de ochii lumii, fie din toată inima, Hristos este propovăduit. Eu mă bucur de lucrul acesta și mă voi bucura (Filipeni 1:17-18).

În parte, Pavel suferea pentru că unii evangheliști dușmănoși îi creaseră probleme. Dar, cu toate că lui îi făceau rău, se bucura că predicau adevărata evanghelie.

Pavel a mai găsit bucurie și în speranța într-o izbăvire viitoare, pe care a descris-o în versetele 18b-21. El s-a concentrat pe posibilitatea ca până la urmă să fie eliberat din temniță. Însă, așa cum am spus, suferința sa din acest timp a fost atât de mare, încât chiar și moartea ar fi fost o binevenită ușurare. Așadar, el a fost încurajat de speranța că suferința îi va fi ușurată, fie prin achitare, fie prin moarte.

Și-a descris perspectiva în Filipeni 1:18-21:

Eu mă bucur de lucrul acesta și mă voi bucura ... Căci știu că lucrul acesta se va întoarce spre mântuirea mea ... fie prin viața mea, fie prin moartea mea. Căci pentru mine a trăi este Hristos și a muri este un câștig (Filipeni 1:18-21).

Pe de o parte, amenințarea cu moartea îl tulbura mult pe Pavel. Pe de altă parte însă, el putea să vadă dincolo de moarte, la bucuria pe care o va avea în prezența lui Hristos, în ceruri. Și, concentrându-și atenția asupra eliberării și a cerului, a putut să găsească o măsură de bucurie în mijlocul necazurilor.

Tot așa, în Filipeni 1:22-26, Pavel a văzut posibilitatea unei slujiri viitoare față de filipeni ca un motiv de bucurie. Iată încurajările sale în Filipeni 1:25-26:

Și sunt încredințat și știu că voi rămâne și voi trăi cu voi toți, pentru înaintarea și bucuria credinței voastre; pentru ca, prin întoarcerea mea la voi, să aveți în mine o mare pricină de laudă în Isus Hristos (Filipeni 1:25-26).

Filipenii îl iubeau pe Pavel, așa că ar fi fost ușurați să audă că încă spera să trăiască. Iar el îi iubea la rândul lui și găsea alinare și mulțumire la gândul că prosperau în Hristos.

Îndemnuri la perseverență

După ce și-a folosit perseverența din temniță pentru a-i încuraja pe filipeni să nu se îngrijoreze pentru el, Pavel a inclus o secțiune lungă de îndemnuri ca și filipenii să persevereze, în Filipeni 1:27–4:9. Aici, Pavel i-a instruit să-I rămână credincioși lui Hristos și să ducă o viață exemplară chiar și în mijlocul necazurilor.

Studiul îndemnelor lui Pavel va trata următoarele patru subiecte principale: importanța perseverenței, în 1:27–2:18; ajutorul oferit de slujitorii evangheliei în ceea ce privește perseverența, în 2:19-30; exemplul personal de perseverență al lui Pavel, în 3:1-16; și, în cele din urmă, instrucțiuni cu privire la obstacolele în calea perseverenței, în 3:17–4:9. Să vedem mai întâi ce a spus Pavel despre importanța perseverenței în credința și practica creștină.

În Filipeni 1:27-29, Pavel a recunoscut lupta filipenilor cu greutățile și i-a încurajat cu următoarele cuvinte:

Numai, purtați-vă într-un chip vrednic de Evanghelia lui Hristos ... să aud despre voi că rămâneți tari în același duh și că luptați cu un suflet pentru credința Evangheliei, fără să vă lăsați înspăimântați de potrivnici ... Căci, cu privire la Hristos, vouă vi s-a dat harul nu numai să credeți în El, ci să și pătimiți pentru El (Filipeni 1:27-29).

Suferințele filipenilor erau istovitoare și dureroase, însă nu erau ieșite de sub controlul lui Dumnezeu. Dimpotrivă, chiar Dumnezeu le plănuise suferința ca mijloc prin care să-i binecuvânteze. Și, de aceea, era vital ca ei să persevereze prin acele vremuri grele, atât păstrându-și credința, cât și ducând o viață neprihănită.

După cum am văzut în alte lecții, lucrarea de suferință a lui Isus nu se va încheia până când El nu Se va întoarce. Între timp, El își desăvârșește suferința rânduită prin biserică. Întrucât credincioșii sunt uniți cu Hristos, atunci când suferim, Isus suferă. Din punctul de vedere al lui Pavel, acesta nu era doar un mijloc prin care să desăvârșim suferințele rânduite ale lui Hristos, ci și o medalie de onoare.

Așa cum tocmai am citit în Filipeni 1:27-29, Dumnezeu nu doar „îngăduise“ ca filipenii să sufere, ci le „dăduse harul“ să sufere. Pavel a explicat această idee în Filipeni 2:5-9, unde a scris următoarele cuvinte:

Să aveți în voi gândul acesta care era și în Hristos Isus ... S-a smerit și S-a făcut ascultător până la moarte, și încă moarte de cruce. De aceea și Dumnezeu L-a înălțat nespus de mult și I-a dat Numele care este mai presus de orice nume (Filipeni 2:5-9).

Isus a îndurat de bunăvoie suferința și maltratarea, în folosul bisericii, iar răsplata pentru această jertfă a fost nemăsurat de mare. În același fel, credincioșii ar trebui să îndure

suferința și maltratarea cu smerenie, în folosul bisericii. Atunci când facem acest lucru, și răsplata noastră va fi mare.

De aceea a putut scrie Pavel următoarele cuvinte în Filipeni 2:17-18:

Și chiar dacă va trebui să fiu turnat ca o jertfă de băutură peste jertfa și slujba credinței voastre, eu mă bucur, și mă bucur cu voi toți. Tot așa și voi, bucurați-vă, și bucurați-vă împreună cu mine (Filipeni 2:17-18).

Pavel nu voia ca filipenii doar să îndure suferința ce le-a fost rânduită, ci să se și bucure în mijlocul ei din pricina binecuvântărilor pe care le producea. Mai mult decât atât, el voia ca ei să se bucure de binecuvântările care veneau în urma suferințelor lui la fel cum și el se bucura de binecuvântările ce decurgeau din suferințele lor.

Pavel i-a încurajat pe credincioși să se concentreze asupra răsplătirilor suferinței pentru a avea tăria și curajul de a persevera în credință și viață sfântă, chiar și sub mare presiune. În definitiv, dacă nu răbdau, nu aveau să obțină binecuvântările pe care le poate aduce suferința.

După ce a subliniat importanța perseverenței și i-a inspirat vorbindu-le de binecuvântările ei, Pavel le-a oferit filipenilor ajutor practic pentru a persevera în dificultăți, trimițându-le slujitori care să aibă grijă de ei.

Pavel știa că scrisoarea sa îi va învăța pe filipeni cum să facă față suferinței, dar mai știa și că e mult mai ușor să îndurăm suferința când avem oameni care să ne ajute zilnic și care să sufere alături de noi. Astfel, el a hotărât ca împreună cu scrisoarea să-și trimită și prietenii care să le slujească filipenilor în vremuri de restriște.

Mai întâi, Pavel avea de gând să-l trimită pe Epafrodit, chiar mesagerul filipenilor care venise să-l slujească pe el. Este posibil ca Epafrodit să fie fost cel care a dus efectiv scrisoarea lui Pavel filipenilor. Așa cum aflăm din Filipeni 2:25-30, biserica din Filipi era îngrijorată pentru Epafrodit, deoarece se îmbolnăvisese, iar Epafrodit își făcea griji pentru că ei fiindcă erau așa de îngrijorați. De aceea, Pavel l-a trimis pe Epafrodit înapoi la ei pentru a-i liniști, dar și a le sluji.

Apoi, Pavel avea de gând să-l trimită pe Timotei la Filipi. Deocamdată el rămăsese cu Pavel în închisoare, slujindu-l pe apostol în timpul necazului său. După cum citim în Filipeni 2:19, Pavel se aștepta să-l poată trimite să-i ajute pe filipeni în viitorul apropiat.

În sfârșit, Pavel nădăjduia ca în cele din urmă să fie chiar el eliberat din temniță și să vină să le slujească filipenilor. Și-a exprimat această speranță în Filipeni 2:24, unde a scris următoarele cuvinte:

Și am încredere în Domnul că în curând voi veni și eu (Filipeni 2:24).

Cuvântul grecesc *pepoitha*, tradus aici prin „încredere,” este probabil redat mai bine prin „convingere.” Pavel avea speranțe că va fi eliberat, însă nu era sigur de asta.

În orice caz, el știa că niște oameni care să-i înțeleagă erau extremi de prețioși pentru cei din biserica din Filipi în timpul caznelor lor sub povara dificultăților. Așadar, a stabilit un program care să le asigure în mod regulat slujitori pricepuți și iubitori.

În următoarea secțiune a îndemnurilor, găsită în Filipeni 3:1-16, Paul s-a dat pe sine însuși ca exemplu pozitiv de perseverare în credință, atât în ceea ce privea mentalitatea, cât și purtarea.

Mai precis, el a explicat că atunci când venise la credința în Hristos încetase să se mai bazeze pe standardele pământești pentru a câștiga favoarea și binecuvântarea lui Dumnezeu și că începuse să se bazeze numai pe Hristos. Dar asta nu din pricină că nu reușise să se ridice la înălțimea standardelor pământești. Dimpotrivă, după aceste standarde, el ar fi trebuit să fie printre cei mai mari favoriți ai lui Dumnezeu. Iată descrierea recomandărilor sale din Filipeni 3:4-6:

Măcar că eu aș avea pricină de încredere chiar în lucrurile pământești. Dacă altul crede că se poate încrede în lucrurile pământești, eu și mai mult; eu, care sunt tăiat împrejur a opta zi, din neamul lui Israel, din seminția lui Beniamin, evreu din evrei; în ce privește Legea, fariseu; în ce privește râvna, prigonitor al Bisericii; cu privire la neprihănirea pe care o dă Legea, fără prihană (Filipeni 3:4-6).

Dacă vreo simplă ființă umană ar fi putut merita binecuvântările lui Dumnezeu pentru că a ținut legea, aceea era Pavel.

Dar adevărul este că nicio ființă umană căzută nu poate fi suficient de bună pentru a merita binecuvântarea mântuirii și a vieții veșnice pe care o dă Dumnezeu. De aceea, Pavel a refuzat să se bazeze pe meritele sale pământești și s-a bazat numai pe meritul lui Hristos, pe care Dumnezeu i l-a pus în seamă prin intermediul credinței.

În același timp, el a spus clar și că simpla declarație a credinței nu este suficientă pentru a ne garanta mântuirea. Dimpotrivă, trebuie de asemenea să perseverăm în credință pentru a dobândi viața veșnică. Trebuie să ne păstrăm credința și trebuie să ducem o viață sfântă, căci altfel arătăm că credința noastră este falsă.

De aceea a pus el atât de mult accentul pe perseverență în Filipeni 3:12-16, scriind despre mântuirea în Hristos astfel:

Nu că am și câștigat premiul sau că am și ajuns desăvârșit; dar alerg înainte, căutând să-l apuc, întrucât și eu am fost apucat de Hristos Isus ... alerg spre țintă, pentru premiul chemării cerești a lui Dumnezeu, în Hristos Isus. Dar, în lucrurile în care am ajuns de aceeași părere, să umblăm la fel (Filipeni 3:12-16).

Declarația credinței nu este îndeajuns; trebuie să ne dovedim credința prin perseverență. Iar dacă nu perseverăm până la capăt, păstrându-ne credința în Hristos pentru a fi mântuiți și rămânându-I credincioși printr-o viață evlavioasă, dovedim că credința noastră a fost falsă.

Îndemnurile finale ale lui Pavel au legătură cu obstacolele în calea perseverenței, despre care vorbește în Filipeni 3:17-4:9. Aceste îndemnuri sunt în principal aplicații ale îndemnului ca filipenii să-i urmeze exemplul de perseverență.

Când s-a ocupat de obstacolele în calea perseverenței, Pavel i-a încurajat pe filipeni să nu permită învățătorilor falși, conflictelor din biserică sau dificultăților personale să-i facă să se clatine în credințioșia față de Dumnezeu. Și a început prin a se axa pe felul în care învățătura falsă putea să invadeze biserica și să-i amenințe perseverența. În Filipeni 3:18-19, a scris următoarea acuzație dură:

Căci v-am spus de multe ori, și vă mai spun și acum, plângând: sunt mulți care se poartă că vrăjmași ai crucii lui Hristos. Sfârșitul lor va fi pierzarea. Dumnezeul lor este pântecul, și slava lor este în rușinea lor, și se gândesc la lucrurile de pe pământ (Filipeni 3:18-19).

În mod evident, acești vrăjmași ai crucii lui Hristos nu erau credincioși. Totuși, se aflau în postura de a amenința biserica, poate din cauză că aveau o vorbire convingătoare sau pentru că aveau influență în biserică.

În orice caz, Pavel a insistat ca învățăturile false ale vrăjmașilor lui Hristos să fie respinse de către credincioși, care trebuiau să persevereze în credința și practica creștină curată. Dorința de a evita necazurile și suferința nu era un motiv suficient pentru a-și pierde credința în evanghelie, iar argumentele persuasive nu puteau înlocui puterea Domnului.

Pavel i-a mai avertizat și că adevărații credincioși din biserică puteau pune obstacole în calea perseverenței altor credincioși. Pentru a exemplifica acest lucru, a menționat o problemă care exista între Evodia și Sintichia. Iată cuvintele sale din Filipeni 4:1-3:

De aceea ... rămâneți astfel tari în Domnul, preaiubiților! Îndemn pe Evodia și îndemn pe Sintichia să fie cu un gând în Domnul. Și pe tine, adevărat tovarăș de jug, te rog să vii în ajutorul femeilor acestora, care au lucrat împreună cu mine pentru Evanghelie (Filipeni 4:1-3).

Prin acest conflict, Evodia și Sintichia nu reușeau să stea ferme într-o viață sfântă și, prin influența lor, amenințau și perseverența altor credincioși din Filipi.

În cele din urmă, Pavel i-a îndemnat pe filipeni să nu permită greutăților personale să le stingherească perseverența. I-a încurajat să fie plini de bucurie și să nu permită îngrijorărilor să-i descurajeze. Gândurile sale sunt bine redate prin aceste cuvinte din Filipeni 4:4-7:

Bucurați-vă totdeauna în Domnul! Iarăși zic: Bucurați-vă!... Nu vă îngrijorați de nimic; ci ... aduceți cererile voastre la cunoștința lui Dumnezeu ... Și pacea lui Dumnezeu ... vă va păzi inimile și gândurile în Hristos Isus (Filipeni 4:4-7).

Sfatul practic al lui Pavel a fost ca credincioșii să-I ceară lui Dumnezeu să-i scape de îngrijorare. În unele cazuri, Dumnezeu poate face acest lucru îndepărtând circumstanțele care provoacă tulburarea. Se pare, însă, că în cele mai multe cazuri Pavel s-a așteptat ca schimbarea să fie una a inimii și a minții, a atitudinii și a perspectivei.

Confirmarea perseverenței

În cele din urmă, în 4:10-20, Pavel a încheiat cuprinsul scrisorii cu câteva cuvinte prin care afirmă perseverența în credință și în viața creștină a filipenilor, în special prin slujirea lor continuă față de el.

În această secțiune, el le-a mulțumit filipenilor pentru banii trimiși ca să-i ușureze suferința în închisoare. Nota de mulțumire a lui Pavel i-a asigurat că primise banii și că aceștia contribuiseră la îmbunătățirea condițiilor sale. Dar cea mai mare valoare pe care o aveau banii pentru Pavel pare să fie fost emoțională. Iată cuvintele lui din Filipeni 4:12-14:

Știu să trăiesc smerit și știu să trăiesc în belșug. În totul și pretutindeni m-am deprins să fiu sătul și flămând, să fiu în belșug și să fiu în lipsă ... Dar bine ați făcut că ați luat parte la strâmtorarea mea (Filipeni 4:12-14).

Banii au ușurat probabil o parte din suferința lui Pavel, însă starea sa de mulțumire sufletească venea de la Dumnezeu. Adevărata valoare a acestor bani consta în faptul că ei au atins inima lui Pavel. Prin jertfa făcută pentru el, acești creștini sărăciți i-au transmis lui Pavel cât de mult îl iubeau.

Nici că ar fi putut găsi un moment mai prielnic pentru a-și arăta dragostea față de el. În acel moment, întemnițarea îl împovăra mult; el suferea și era disperat. Imaginați-vă cât de încurajator trebuie să fie fost pentru el să i se aducă aminte că atât de mulți oameni îl iubesc și doresc să fie părtași ai suferințelor lui.

Trebuie chiar să ne întrebăm dacă nu cumva chiar filipenii au fost cei care l-au ajutat să-și învingă disperarea. Oare grija lor a fost cea care i-a redat speranța? Dragostea lor să fi fost cea care i-a inspirat decizia de a se bucura în mijlocul împrejurărilor teribile? Oare prietenia lor a fost cea care i-a reamintit că nu e nici uitat și nici singur? Un lucru este sigur: Pavel îi iubea pe filipeni din toată inima, așa că darul lor nu putea decât să-l încurajeze.

SALUTĂRILE DE ÎNCHEIERE

Epistola se termină cu salutările de încheiere ale lui Pavel din Filipeni 4:21-23. Această secțiune este destul de tipică, deși un aspect al acestor salutări de încheiere merită o atenție specială.

În mod concret, în Filipeni 4:22 Pavel a transmis salutări din partea sfinților care făceau parte din casa cezarului. În lumea antică, casa cezarului îi includea pe membrii familiei acestuia și pe slujitori, indiferent dacă aceștia locuiau cu el în palat sau nu. Iar slujitorii săi nu se limitau numai la lucrători, ci includeau și gărzile sale de corp și mulți funcționari de stat.

Menționarea casei cezarului i-a determinat pe mulți comentatori ai Bibliei să concluzioneze că Pavel a scris de la Roma, unde locuia cezarul și unde conducea efectiv

o gospodărie. Însă nu ar trebui să tragem această concluzie în mod pripit. Adevărul este că toți funcționarii de stat și toate gărzile cezarului din întregul imperiu erau considerați ca parte a casei sale, inclusiv cei staționați în Cezareea Maritimă.

În orice caz, menționarea credincioșilor din casa cezarului demonstrează că întemnițarea lui Pavel nu îi stingherise slujirea evangheliei. Dimpotrivă, el continuase să câștige ucenici, chiar din rândul temnicerilor.

După ce am studiat contextul, precum și structura și conținutul epistolei lui Pavel către filipeni, putem examina aplicabilitatea în zilele noastre a învățăturilor lui Pavel din această scrisoare.

APLICAREA ACTUALĂ

E de la sine înțeles că epistola către filipeni poate fi aplicată la viața noastră din ziua de azi în multe feluri, însă în această lecție ne-am concentrat atenția asupra încercării lui Pavel de a-i încuraja pe alții, în timp ce-și trăia poate ultimele zile pe pământ. Din această perspectivă, o temă iese în prim plan: încurajarea lui Pavel ca filipenii să persevereze — să continue să umble cu credincioșie înaintea lui Dumnezeu. Când ne gândim la ce înseamnă Filipeni pentru noi astăzi, ne vom îndrepta atenția asupra acestui aspect al scrisorii sale.

În analiza implicațiilor pe care le are epistola lui Pavel către filipeni pentru viața creștină de azi, vom explora trei aspecte ale perseverenței creștine: în primul rând, vom vorbi despre natura perseverenței; în al doilea rând, vom vorbi despre mentalitatea perseverenței; și, în al treilea rând, vom discuta despre slujirea bisericii referitoare la perseverență. Să ne îndreptăm atenția mai întâi spre natura perseverenței.

NATURA PERSEVERENȚEI

În Filipeni, învățăturile lui Pavel cu privire la perseverență sunt cel mai ușor de înțeles din perspectiva a trei factori principali: definiția perseverenței, necesitatea perseverenței și asigurarea perseverenței. Să începem așadar analizând definiția dată de Pavel perseverenței.

Definiție

Pavel concepea perseverența din perspectiva ideilor gemene de credință adevărată și viață neprihănită. Pe de o parte, perseverența înseamnă să ne păstrăm credința în evanghelia lui Hristos, bazându-ne numai pe meritul Său pentru a fi socotiți neprihăniți înaintea lui Dumnezeu. Pavel a scris despre acest lucru în Filipeni 1:27, unde și-a exprimat nădejdea pentru filipeni prin următoarele cuvinte:

... rămâneți tari în același duh și că luptați cu un suflet pentru credința Evangheliei (Filipeni 1:27).

În calitate de credincioși, trebuie să rămânem neclintiți în devotamentul nostru față de evanghelie, nerenunțând niciodată la convingerile noastre. Asta vrem să spunem când vorbim despre a persevera în credință.

Adevărata credință în evanghelia lui Hristos poate fi descrisă în multe feluri, însă iată un aspect central al credinței creștine, așa cum este descris de Pavel în Filipeni 3:8-9:

... le socotesc [pe toate] ca un gunoi, ca să câștig pe Hristos și să fiu găsit în El, nu având o neprihănire a mea pe care mi-o dă Legea, ci aceea care se capătă prin credința în Hristos, neprihănirea pe care o dă Dumnezeu, prin credință (Filipeni 3:8-9).

În acest pasaj, Pavel a arătat că poziția sa omenească și toate faptele sale bune sunt inutile pentru obținerea adevăratei neprihăniri și mântuirii. Singurul lucru care-i putea aduce mântuirea era neprihănirea lui Hristos, aplicată lui Pavel prin intermediul credinței.

Atâta timp cât vom continua să ne bazăm numai pe meritul lui Hristos pentru a avea neprihănirea, perseverăm — stând fermi în credință. Asta nu înseamnă că perseverența nu este supusă niciodată îndoielilor, ci ideea este mai degrabă că o credință perseverentă nu neagă niciodată complet și absolut adevărul Evangheliei. Mai mult decât atât, a avea credință creștină adevărată nu înseamnă că avem o teologie perfectă. Am putea avea multe, multe greșeli în teologia noastră, fiind totuși credincioși doctrinelor fundamentale ale evangheliei. Dar odată ce nu mai credem adevărul central că suntem mântuiți numai și numai de Hristos, atunci cu adevărat nu mai reușim să perseverăm.

Pe lângă definirea perseverenței în funcție de credința adevărată, Pavel a mai vorbit despre perseverență și ca viață neprihănită, ca stăruință în a face fapte bune și demne de laudă. De exemplu, în Filipeni 2:12-13, el a vorbit astfel:

Astfel, dar, preaiubiților, după cum totdeauna ați fost ascultători, duceți până la capăt mântuirea voastră, cu frică și cutremur ... Căci Dumnezeu este Acela care lucrează în voi și vă dă, după plăcerea Lui, și voința și înfăptuirea (Filipeni 2:12-13).

Aici, Pavel a vorbit despre a face în continuare fapte bune, a acționa în moduri care sunt în conformitate cu mântuirea. Perseverența în fapte bune nu înseamnă că trăim perfect. Nu vom atinge niciodată perfecțiunea în viața aceasta și uneori ne poticnim grav. Ci perseverăm în fapte bune atunci când ne străduim să-L ascultăm cu credincioșie pe Hristos.

Necesitatea

Pavel nu dorea ca credincioșii să înțeleagă doar definiția perseverenței, ci dorea să înțelegem și necesitatea perseverenței, atât în credință, cât și în viață, pentru a obține mântuirea, astfel încât să fim cu adevărat motivați să perseverăm. Iată cuvintele lui din Filipeni 3:8-11:

... le socotesc [pe toate] ca un gunoi, ca să câștig pe Hristos și să fiu găsit în El, nu având o neprihănire a mea pe care mi-o dă Legea, ci aceea care se capătă prin credința în Hristos ... ca să ajung cu orice chip, dacă voi putea, la învierea din morți (Filipeni 3:8-11).

În cuvinte mai simple, Pavel a spus că, dacă nu reușim să ne păstrăm credința adevărată, nu vom fi găsiți în Hristos și, prin urmare, nu vom fi înviați la o viață de slavă veșnică. Cu alte cuvinte, perseverența în credință este necesară pentru mântuirea noastră definitivă.

La fel, în Filipeni 2:14-16, el a dat următorul îndemn cu privire la viața neprihănită:

Faceți toate lucrurile fără cârtiri și fără șovăieli, ca să fiți fără prihană și curați, copii ai lui Dumnezeu, fără vină, în mijlocul unui neam ticălos și stricat ... ca, în ziua lui Hristos, să mă pot lăuda că n-am alergat, nici nu m-am ostenit în zadar (Filipeni 2:14-16).

Prin evitarea lamentărilor și a certurilor — adică printr-un trai neprihănit — filipenii puteau deveni fără vină și curați, așa că Pavel avea motiv să se laude cu lucrarea sa de slujire. Însă, dacă nu reușeau să persevereze, demonstau că nu sunt copiii lui Dumnezeu, că nu au avut cu adevărat încredere în Hristos, și nu aveau să fie mântuiți în ziua de apoi. Și același lucru este valabil și pentru noi: dacă nu perseverăm într-un trai neprihănit, ne dovedim a fi necredincioși și nu vom fi mântuiți.

Pentru mulți dintre noi, învățăturile lui Pavel cu privire la definiția și necesitatea perseverenței ar putea suna descurajator sau chiar aspru. Dar doctrina lui a avut și un al treilea aspect care este foarte încurajator, și anume asigurarea perseverenței. În lumina asigurării, învățăturile lui Pavel despre perseverență nu sunt o amenințare pentru credincioși, ci o mângâiere.

Asigurarea

Pavel i-a asigurat pe filipeni că orice credincios adevărat va persevera negreșit atât în credință, cât și în viața neprihănită, așa încât mântuirea noastră este garantată. Totuși, este adevărat că mulți mărturisesc în mod fals credința și de fapt nu reușesc să persevereze. Însă aceștia sunt oameni care nu au avut niciodată cu adevărat credința mântuitoare. Pe de altă parte, cei a căror credință este adevărată au Duhul Sfânt care lucrează în ei pentru a le garanta perseverența. Iată cuvintele lui Pavel din Filipeni 1:6:

Sunt încredințat că Acela care a început în voi această bună lucrare o va isprăvi până în ziua lui Isus Hristos (Filipeni 1:6).

Pavel era sigur că, dacă Dumnezeu începuse să-i mântuiască pe filipeni, le va duce până la capăt mântuirea. El nu va permite să piară vreunul, ci îi va ajuta pe toți credincioșii adevărați să persevereze până în ziua lui Hristos Isus. Și siguranța lui Pavel ar trebui să

fie și siguranța noastră. Dacă credem cu adevărat, sub nicio formă nu putem cădea de la credință sau din har.

Pavel a confirmat această idee în Filipeni 2:13, unde a dat următoarea încurajare:

... duceți până la capăt mântuirea voastră, cu frică și cutremur... Căci Dumnezeu este Acela care lucrează în voi și vă dă, după plăcerea Lui, și voința și înfăptuirea (Filipeni 2:12-13).

Teama pe care trebuie să o avem nu este groaza la gândul că am putea cădea până la urmă din har, ci o teamă și uimire copleșitoare când ne dăm seama că Dumnezeul Atotputernic lucrează în fiecare dintre noi pentru a asigura că gândim și facem ceea ce dorește El. El ne controlează inima și mintea pentru scopul Său bun, care include perseverența noastră, astfel încât să fie imposibil să nu stăm fermi până la sfârșit.

MENTALITATEA PERSEVERENȚEI

După ce am cercetat natura perseverenței, putem discuta despre mentalitatea perseverenței pe care ar trebui să o adopte credincioșii. În discuția noastră ne vom concentra pe trei aspecte ale mentalității noastre, pe care le-a accentuat Pavel în epistola sa către filipeni: smerenia, optimismul și bucuria. Să vedem mai întâi ideea lui Pavel conform căreia mentalitatea noastră ar trebui să se bazeze pe smerenie.

Smerenia

Ca apostol autorizat al Domnului Isus Hristos, Pavel a avut ocazii destule să fie arogant. Dumnezeu îl pregătise în mod supranatural pentru conducere; El îl alesese mai presus de toți ceilalți pentru a duce evanghelia la neevrei și făcuse multe minuni prin el. În multe biserici din întreaga lume, Pavel era venerat ca un erou.

Așadar, atunci când suferea în temniță, ar fi putut fi ispitit să gândească: „De ce a permis Dumnezeu să mi se întâmple acest lucru tocmai mie? Eu I-am fost credincios și totuși El refuză să mă binecuvânteze! Merit ceva mai bun!“ Însă a pune la îndoială bunătatea lui Dumnezeu este un lucru prostesc și greșit. Pavel știa că în realitate are toate motivele să fie smerit în fața lui Dumnezeu. Și, acceptând acest lucru, el s-a pregătit să fie zidit de Dumnezeu și să persevereze în mijlocul dificultăților prin care trecea.

În această privință, Pavel și-a modelat mentalitatea după mentalitatea lui Isus, care S-a smerit de bunăvoie pentru a obține binecuvântările lui Dumnezeu pentru El și pentru noi. De fapt, pentru a-și susține îndemnul la smerenie a scris Pavel vestitul „imn al lui Hristos“ care se găsește în Filipeni 2:6-11.

Unii savanți au sugerat că aceste versete constituie un imn cunoscut în biserică și înainte că Pavel să fie scris scrisoarea către filipeni. Alții bănuiesc că Pavel a scris aceste versete în special pentru această ocazie. Însă, oricare ar fi fost sursa lor, înțelesul lor este clar: Isus este smerit, iar noi trebuie să ne modelăm după El.

Acest pasaj Îl descrie pe Hristos în trei etape ale istoriei: starea Sa anterioară întrupării, smerirea Sa și slăvirea Sa. Mai întâi, Pavel a vorbit despre starea lui Hristos înainte de a Se întrupa. Atunci, Isus exista ca Dumnezeu Fiul, trăind în unitate perfectă cu Tatăl și Duhul Sfânt, fiind egal cu ei în putere și slavă. Pavel a descris starea lui Hristos anterioară întrupării în Filipeni 2:6, unde a scris următoarele cuvinte:

[Hristos,] măcar că avea chipul lui Dumnezeu, totuși n-a crezut ca un lucru de apucat să fie deopotrivă cu Dumnezeu (Filipeni 2:6).

Acest verset ne spune cel puțin două lucruri despre Hristos. În primul rând, înainte de a deveni om, El era slăvit. Sau, cum spune Pavel, Hristos avea natura sau chipul lui Dumnezeu. Cuvântul grecesc folosit de Pavel era *morphē*, care se referă în general la forma exterioară a cuiva. Bineînțeles că Pavel nu a vrut să spună doar că Hristos arăta ca Dumnezeu, ci și că aspectul Lui exterior mărturisea despre realitatea de bază că Hristos era de fapt Dumnezeu.

În al doilea rând, Pavel a indicat că Hristos era smerit. Chiar și înainte de a-Și dovedi smerenia, Fiul preexistent a făcut-o cunoscută prin faptul că a fost gata să mai adopte o formă sau natură — cea a umanității noastre. În mod concret, Pavel a scris că Hristos nu a considerat egalitatea cu Dumnezeu ca un lucru de apucat. Aici, Pavel a folosit cuvântul *isos* pentru a vorbi despre „egalitatea“ sau „identitatea“ lui Hristos cu Dumnezeu. Ce voia să spună era că „forma“ sau „slava exterioară“ a lui Hristos era aceeași cu slava arătată de Dumnezeu Tatăl, dar că Hristos a fost gata să renunțe la slava poziției Sale cerești de drept pentru a-I fi pe plac Tatălui și pentru a câștiga mântuirea noastră.

Apoi, Pavel a descris smerirea lui Hristos, reprezentată de perioada vieții Sale pământești, începând cu conceperea Sa în pântecele Mariei și întinzându-se până la moartea Sa pe cruce. Iată cuvintele lui Pavel despre smerirea lui Hristos din Filipeni 2:7-8:

... ci [Hristos] S-a dezbrăcat pe Sine însuși și a luat un chip de rob, făcându-Se asemenea oamenilor. La înfățișare a fost găsit ca un om, S-a smerit și S-a făcut ascultător până la moarte, și încă moarte de cruce (Filipeni 2:7-8).

Corespunzând cu cuvintele lui Pavel despre perioada anterioară întrupării lui Hristos, aceste versete ne spun cel puțin două lucruri despre El în starea Sa de smerire. Primul, smerirea Sa a fost lipsită de glorie, ceea ce înseamnă că Fiul lui Dumnezeu Și-a lăsat deoparte slava divină pentru a lua natura sau forma unei ființe umane. Și aici Pavel a folosit cuvântul grecesc *morphē* pentru a arăta că Hristos Își schimbase forma exterioară, așa încât nu mai arăta slavă divină, ci înfățișarea simplă a unei ființe umane.

La fel cum forma divină a lui Hristos arăta că era cu adevărat și pe deplin divin, forma Sa umană arăta că era cu adevărat și pe deplin uman. Dar este important să înțelegem că, devenind om, Hristos nu a renunțat la niciunul din atributele sale divine, ci doar a adăugat o natură umană completă naturii sale divine complete, așa că pe drept se spune despre El că este întru totul uman și întru totul divin.

În al doilea rând, Filipeni 2:7-8 confirmă că Hristos a fost smerit. Tot așa cum în perioada anterioară întrupării fusese gata să Se dezbrace de forma Sa slăvită, El chiar S-a dezbrăcat de această formă în timpul smeririi Lui. De fapt, smerirea Sa a fost atât de extremă, încât S-a lăsat ucis chiar de ființele a căror formă o adoptase.

În cele din urmă, Pavel L-a descris pe Hristos în timpul slăvirii Sale, care a început cu învierea din morți și înălțarea la cer și continuă acum cu domnia Sa peste creație. Pavel a scris despre slăvirea lui Hristos în Filipeni 2:9-11, descriind-o astfel:

De aceea și Dumnezeu L-a înălțat nespus de mult și I-a dat Numele care este mai presus de orice nume; pentru ca, în Numele lui Isus, să se plece orice genunchi al celor din ceruri, de pe pământ și de sub pământ, și orice limbă să mărturisească, spre slava lui Dumnezeu Tatăl, că Isus Hristos este Domnul (Filipeni 2:9-11).

Din nou, Pavel a arătat cel puțin două lucruri foarte importante despre Hristos în această etapă. În primul rând, Hristos Și-a redobândit forma slăvită, fiind înălțat ca Domnitor al universului, în fața Căruia se pleacă orice creatură, în supunere și închinare. În al doilea rând, Hristos a continuat să fie smerit chiar și în această stare înălțată și slăvită de suveranitate universală. În fond, chiar și domnia Sa peste creație avea menirea nu de a-L înălța pe El, ci de a aduce slavă Tatălui.

Pavel a prezentat aceste idei în Filipeni deoarece dorea ca credincioșii să urmeze exemplul lui Hristos. În definitiv, dacă Fiul lui Dumnezeu S-a supus de bunăvoie unei astfel de umilințe înjosoare, cu siguranță și slujitorii Săi ar trebui să fie smeriți. Și, dacă smerenia lui Hristos L-a ajutat să persevereze în suferință și moarte, atunci smerenia ne va ajuta și pe noi să perseverăm. Și tocmai aceasta a fost ideea lui Pavel în Filipeni 2:2-4, unde a dat următoarele instrucțiuni:

... aveți o simțire, o dragoste, un suflet și un gând. Nu faceți nimic din duh de ceartă sau din slavă deșartă; ci, în smerenie, fiecare să privească pe altul mai presus de el însuși. Fiecare din voi să se uite nu la foloasele lui, ci și la foloasele altora (Filipeni 2:2-4).

Smerenia ne ajută să perseverăm în viața neprihănită și în credință. Pe de o parte, ne ajută să avem aceeași gândire, să creăm unitate, să-i iubim și să-i cinștim pe alții și să slujim nevoilor lor. Pe de altă parte, ne ajută să ne amintim că Tatăl merită încrederea și loialitatea noastră chiar și atunci când circumstanțele în care ne aflăm sunt nefericite — chiar atunci când suntem persecutați — chiar și atunci când suntem martirizați.

Optimismul

Pe lângă faptul că i-a încurajat pe credincioși să fie smeriți pentru a persevera, Pavel a accentuat valoarea optimismului, adică o perspectivă pozitivă și plină de speranță asupra vieții. În lumea modernă, nu e ceva neobișnuit să auzi vorbindu-se despre optimism ca fiind o prostie, ceva ce nu are legătură cu lumea reală, ci care pretinde pur și simplu că situația e mai bună decât este de fapt. Însă optimismul lui Pavel nu era așa.

Optimismul său era realist. El nu a ignorat lucrurile negative din viață — de fapt s-a simțit amenințat de ele. În esență, optimismul lui Pavel era doar o decizie conștientă de a-și concentra atenția asupra acelor lucruri care sunt cu adevărat bune și nu asupra celor care sunt cu adevărat rele. Se născuse din credința în purtarea de grijă a lui Dumnezeu și în binecuvântările Sale în lumea actuală și din nădejdea în răscumpărarea și răsplătirile pe care ni le va da El în viitor.

De exemplu, în timpul suferinței sale din închisoare, în timp ce era necăjit de predicatori nesinceri ai evangheliei, el a decis să se concentreze asupra binecuvântării că Hristos era predicat, chiar dacă motivele predicatorilor erau rele. Iată relatarea sa din Filipeni 1:17-18:

Cei dintâi, din duh de ceartă vestesc pe Hristos nu cu gând curat, ci ca să mai adauge un necaz la lanțurile mele. Ce ne pasă? Oricum, fie de ochii lumii, fie din toată inima, Hristos este propovăduit. Eu mă bucur de lucrul acesta și mă voi bucura (Filipeni 1:17-18).

Starea emoțională a lui Pavel era complexă. Pe de o parte, suferea, însă pe de altă parte a luat o decizie conștientă să se concentreze asupra lucrurilor bune și nu asupra celor rele. Această alegere l-a ajutat să îndure suferințele din închisoare, precum și cele provocate de acei predicatori. Iar sfatul lui către biserică, din Filipeni 4:6-8, a fost în ton cu această atitudine. Iată cuvintele scrise acolo:

Nu vă îngrijați de nimic; ci, în orice lucru, aduceți cererile voastre la cunoștința lui Dumnezeu, prin rugăciuni și cereri, cu mulțumiri. Și pacea lui Dumnezeu, care întrece orice pricepere, vă va păzi inimile și gândurile în Hristos Isus. Încolo, frații mei, tot ce este adevărat, tot ce este vrednic de cinste, tot ce este drept, tot ce este curat, tot ce este vrednic de iubit, tot ce este vrednic de primit, orice faptă bună și orice laudă, aceea să vă însuflețească (Filipeni 4:6-8).

Gândirea optimistă și lupta împotriva neliniștii și a descurajării este o modalitate de a-L chema pe Dumnezeu să ne păzească inima și mintea. Și, prin urmare, este de asemenea o modalitate de a persevera.

Bucuria

În cele din urmă, pe lângă smerenie și optimism, Pavel a mai spus și că o mentalitate bucuroasă este de mare ajutor pentru perseverența creștină. Pe de o parte, chiar el s-a concentrat asupra găsirii bucuriei pentru a persevera în mijlocul circumstanțelor nefericite. Și, prin exemplul său, el i-a încurajat pe credincioșii din Filipi să facă la fel. De pildă, în Filipeni 1:18-20, el a vorbit despre bucuria sa astfel:

Eu ... mă voi bucura. Căci știu că lucrul acesta se va întoarce spre mântuirea mea prin rugăciunile voastre și prin ajutorul Duhului lui

Isus Hristos. Mă aștept și nădăjduiesc cu tărie că ... Hristos va fi proslăvit cu îndrăzneală în trupul meu, fie prin viața mea, fie prin moartea mea (Filipeni 1:18-20).

Pavel se temea, pe bună dreptate, că ar putea fi omorât. Și totuși, în loc să se gândească la aspectele negative ale morții sale, el s-a gândit la rezultatul pozitiv pe care l-ar fi putut avea moartea sa. Era optimist și, prin urmare, a putut să se bucure.

Observați că în acest caz bucuria lui Pavel nu era o negare naivă a durerii și a suferinței și nici un sentiment copleșitor de bucurie. Dimpotrivă, după cum am văzut, exista multă tristețe și suferință în sufletul lui. Însă, în ciuda problemelor, el a putut cu adevărat să privească lucrurile bune din viață și să se bucure de ele. A putut să se gândească la cinstirea lui Hristos printr-o moarte curajoasă și să fie mulțumit – chiar încântat – de slăvirea lui Hristos. Iar acea mulțumire și încântare constituiau bucuria. Pavel nu a simțit numai bucurie, ci bucurie adevărată, iar această bucurie i-a dat dorința de a merge mai departe și a dat un scop suferinței sale.

Pavel i-a mai încurajat pe prietenii săi din Filipi să adopte o atitudine similară, pentru ca bucuria lor să-i ajute și pe ei să persevereze. Iată sfatul său în Filipeni 4:4-6:

Bucurați-vă totdeauna în Domnul! Iarăși zic: Bucurați-vă!... Domnul este aproape. Nu vă îngrijorați de nimic! (Filipeni 4:4-6).

El i-a încurajat pe filipeni să fie plini de bucurie pentru că Domnul era aproape, fie ca ajutor al lor în vreme de nevoi, fie ca Împărat care Se va întoarce pentru a-Și aduce domnia de pace pe tot pământul. În ambele cazuri, bucuria avea să-i motiveze și să-i ajute pe filipeni să evite neliniștea și, prin urmare, să-i pregătească să persevereze până la întoarcerea Domnului.

Dacă ne modelăm mentalitatea după cea a lui Pavel, concentrându-ne asupra smereniei, optimismului și bucuriei, ne putem întări împotriva neliniștii și a disperării. Inevitabil, dificultățile vor veni și vom suferi – uneori foarte mult. Așa că, atunci când se întâmplă acest lucru, trebuie să ne amintim de exemplul și sfatul lui Pavel. Trebuie să ne temperăm suferința printr-un duh smerit și să rămânem plini de speranță, gândindu-ne la multele lucruri bune pe care le avem în viața aceasta și în cea viitoare. Și trebuie să învingem necazurile situației în care ne aflăm, luând o decizie conștientă de a ne bucura de acele lucruri din viața noastră de care merită să ne bucurăm. Astfel, putem fi întăriți și, cu ajutorul lui Dumnezeu, putem persevera.

SLUJIREA PERSEVERENȚEI

După ce am studiat natura și mentalitatea perseverenței, suntem gata să ne îndreptăm atenția către cea de-a treia preocupare a noastră: slujirea bisericii referitoare la perseverență, exprimată prin acțiunile noastre unul față de celălalt.

Pavel a recunoscut că slujirea filipenilor față de el îl ajutase să persevereze în multe etape ale lucrării sale, inclusiv întemnițarea actuală. De multe ori ei îl susținuseră financiar și emoțional și chiar îl trimiseseră pe Epafrodit să îi slujească în închisoare.

Putem rezuma slujirea lor față de Pavel ca susținere materială, încurajare și prezență fizică. În fiecare din aceste moduri, filipenii au întărit moralul lui Pavel și i-au dat putere ca să persevereze și mai mult.

De exemplu, iată cuvintele din inimă spuse de el în Filipeni 4:13-14:

Pot totul în Hristos care mă întărește. Dar bine ați făcut că ați luat parte la strâmtorarea mea (Filipeni 4:13-14).

Într-un fel, aceste versete simple reprezintă chintesenta slujirii filipenilor față de Pavel și a sentimentelor sale față de ei.

Înainte de venirea lui Epafrodit cu darul filipenilor pentru Pavel, apostolul își luase de la Domnul puterea de a persevera. Însă nu avusese prea multă susținere morală din partea altora și, drept urmare, optimismul și bucuria sa dispăruseră. El persevera, dar era greu. Însă darul filipenilor i-a oferit un sprijin material care într-un fel i-a ușurat suferința, așa că i-a fost ceva mai ușor să persevereze. Și grija lor pentru el, exprimată prin dar și prin trimiterea lui Epafrodit, i-a adus încurajare și l-a ajutat să-și recupereze optimismul și bucuria. Și, bineînțeles, prezența lui Epafrodit nu a slujit doar nevoilor pământești ale lui Pavel, ci i-a oferit și companie și prietenie pentru a-l ajuta să persevereze cu atât mai mult.

Și astfel, Pavel le-a spus filipenilor, cu cele mai sincere mulțumiri, că era bine că au luat parte la strâmtorarea sa. Pavel le-a apreciat cu adevărat slujirea. Și faptul că-i socotea prieteni i-a produs bucurie și o mare mângâiere, așa că a fost încurajat și ajutat să persevereze, menținându-și credința puternică și trăind în așa încât să-L cinstească pe Hristos.

Pavel voia ca lucrarea sa să-i ajute pe filipeni să persevereze în mijlocul propriilor încercări. Așa cum citim în Filipeni 1:3-4, el s-a rugat pentru ei. Le-a scris și epistola pentru a-i învăța cum să persevereze. Și, mai mult decât atât, l-a trimis pe Epafrodit să le slujească, probabil ca lider în biserică.

În biserica modernă, putem învăța multe din modul în care i-au slujit filipenii lui Pavel prin susținerea financiară. În lume există nenumărați creștini care au mari nevoi materiale. Unii sunt atât de săraci, încât găsirea hranei și a îmbrăcăminte este o problemă permanentă. Alții sunt asupriți de oamenii răi din această lume. Unii sunt chiar vânduți ca sclavi și abuzați grav. Și, bineînțeles, există multe alte nevoi materiale reale, dar mai puțin dramatice, prin care trec creștinii pretutindeni în lume. Iar o modalitate prin care le putem sluji acestor credincioși, prin care le putem da speranță și îi putem ajuta să persevereze este prin împlinirea nevoilor lor materiale.

Putem învăța foarte multe și din modul în care filipenii i-au slujit lui Pavel prin dragostea și încurajarea lor. Nu i-au trimis doar bani lui Pavel, ci i-au trimis și dragostea lor. Prin intermediul lui Epafrodit, i-au comunicat că se gândeau la el și că el era în inima lor exact la fel cum și ei erau în inima lui.

Și creștinii din ziua de azi au nevoie de încurajare pentru a persevera. Putem rosti cuvinte de încurajare în biserică, la telefon, printr-o scrisoare ori un mesager, sau în multe alte feluri. Ideea este că ar trebui să facem tot ce putem ca să le spunem oamenilor că sunt iubiți și că nu sunt uitați.

Mai mult, ne putem petrece timpul cu oamenii, așezându-ne pur și simplu lângă ei, fiind alături de ei și ajutându-i în nevoile lor fizice, exact așa cum filipenii l-au trimis

pe Epafrodit la Pavel. Chiar și în biserică există mulți oameni care se simt singuri, mulți care au nevoie de un prieten. Și mulți alții au nevoie de ajutor în lucrurile simple, cum ar fi mersul la cumpărături sau curățenia, ori purtarea de grijă pentru ei sau familia lor. Prezența fizică alături de credincioși este o altă modalitate bună de a-i ajuta să persevereze.

Mai putem învăța multe și din felul în care le-a slujit Pavel filipenilor. Îi putem învăța pe alții să persevereze printr-o doctrină sănătoasă și prin sfaturi practice. Dacă ne aflăm în poziții de autoritate în biserică, putem conduce biserica într-un mod încurajator și responsabil, care comunică prin cuvânt și exemplu că perseverența este și plăcută lui Dumnezeu și posibilă. Și, nu contează cine suntem sau unde ne aflăm, întotdeauna putem să ne rugăm pentru ca, drept răspuns la cererile noastre, Dumnezeu să dea altor credincioși puterea de a persevera.

CONCLUZIE

În această lecție am studiat epistola canonică a lui Pavel către filipeni, inclusiv contextul istoric și social al scrisorii, structura și conținutul ei și, în cele din urmă, aplicabilitatea în zilele noastre a acestei scrisori în viața bisericii creștine.

Epistola lui Pavel către filipeni conține multe adevăruri bogate și minunate care să ne învețe cum să rămânem fermi în credința creștină și cum să trăim o viață neprihănită înaintea Dumnezeului nostru sfânt, chiar și în vremuri de suferință și necaz. Când ascultăm de învățăturile lui Pavel, vom realiza cât de importantă este perseverența și vom fi foarte încurajați să ne dedicăm acestei extraordinare îndatoriri. Și, cel mai important, când reușim să perseverăm urmând sfatul lui Pavel și când îi ajutăm și pe alții să persevereze, vom aduce slavă și cinste Domnului nostru înălțat, Isus Hristos.